

Насильство в сім'ї — не злочин? Ламаємо стереотипи

Зазвичай чоловіки, а інколи й жінки сприймають насильство в сім'ї через призму гендерних стереотипів на кшталт «б'є — значить любить». А отже й не звертаються до правоохоронних органів, аби отримати захист. Тим паче, що в Кримінальному кодексі не було конкретної статті, яка б чітко й однозначно встановлювала: насильство — це злочин, навіть якщо події розгортаються «в родинному колі» й нібито нікого, крім членів сім'ї, не стосуються.

Минув рік, як набрав чинності Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.12.2017 № 2229-VIII (*галі* — Закон № 2229-VIII). Законодавство чітко визначає, що таке домашнє насильство та які його форми. Проте й нині діти часто стають не лише свідками бурхливих сварок та бійок батьків, а й самі зазнають знущань та побоїв. Унаслідок цього вони отримують психологічні травми, тілесні ушкодження чи навіть гинуть.

Із 11 січня 2019 року в Україні передбачена кримінальна відповідальність за умисне систематичне вчинення **фізичного, психологічного або економічного насильства**.

Відповідно до ст. 126¹ Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради

Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» від 06.12.2017 № 2227-VIII кримінальна відповідальність передбачена за насильство щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває чи перебував у сімейних або близьких відносинах, що **призводить до:**

- фізичних або психологічних страждань;
- розладів здоров'я;
- втрати працездатності;
- емоційної залежності;
- погіршення якості життя потерпілої особи.

Таке насильство **карається:**

- *громадськими роботами* — на строк від 150 до 240 годин;
- *арештом* — на строк до шести місяців;
- *обмеженням волі* — на строк до п'яти років;
- *позбавленням волі* — на строк до двох років.

Аби допомогти своїм вихованцям та протидіяти домашньому насильству, насамперед ознайомте батьків із чинним законодавством. Інформація про визначені законом види домашнього насильства та норми кримінальної відповідальності за такі протиправні дії може зламати усталені стереотипи.

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО

Діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

п. 3 ст. 1 Закону № 2229-VIII

ЕКОНОМІЧНЕ НАСИЛЬСТВО

Форма домашнього насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру.

п. 4 ст. 1 Закону № 2229-VIII

ПСИХОЛОГІЧНЕ НАСИЛЬСТВО

Форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи.

п. 14 ст. 1 Закону № 2229-VIII

СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО

Форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності

п. 15 ст. 1 Закону № 2229-VIII

ФІЗИЧНЕ НАСИЛЬСТВО

Форма домашнього насильства, що включає ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

п. 17 ст. 1 Закону № 2229-VIII

Віг редакції:

Заздрість — складне комплексне почуття, яке відчувала кожна людина. Вона зароджується в ранньому дитинстві та розвивається на кожному етапі дорослішання.

Аби вихователі правильно розпізнали та нейтралізували заздрість, скористайтесь порадами фахівця Юлії Гулько у статті «Як приборкати дитячу заздрість» у журналі «Практичний психолог: дитячий садок» № 3/2019